І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 194. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 24-го ЖОВТНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 24, 1967 No. 194. VOL. LXXIV.

— ОСТАННІ ВІСТІ —

Понеділок, 23 жовтня, 1967

В АМЕРИЦІ

СЕНАТ МАЄ ПРОДОВЖИТИ ІСНУВАННЯ Контрольної Ради Підривної Діяльности, яка впродовж останніх двох років не могла виконувати своїх функцій тому, що Найвищий Суд ЗДА визнав реєстрацію комуністів за незгідну з Конституцією. Представник республіканців сенатор Еверет МкКінлі Дірксен і прідставник демократів сенатор Вілліям Проксмаєр погодилися на пропозицію сенатора Майка Менсфілда, щоб Контрольна Рада Підривної Діяльности автоматично припинила свою діяльність 30-го червня 1969-го року, якщо вона до кінця 1968-го року не матиме принаймні два переслухання в справі комуністичної загрози для внутрішньої безпеки ЗДА.

„МАРІНЕР 5" 21-го жовтня успішно закінчив початкову частину своєї місії і його 10-ваттове радіо припинило посилати на Землю багатющі дані про плянету Венеру. Марінер 5 21-го жовтня був вже віддалений від Венери на 386,570 миль в напрямі Сонця, щоб стати його сателітом, коли до нього наблизиться до відповідної віддалі. Марінер 5 віддалений від Землі в дні 21-го жовтня на більше як 50,800.000 миль. В понеділок, 23-го жовтня, науковці поінформують про те, що знайшов Марінер 5, нового про Венеру, летячи дві години недалеко від неї.

ПАЛАТНА КОМІСІЯ УРЯДОВИХ ОПЕРАЦІЙ гостро критикує Уряд Публічного Здоров'я ЗДА та Крайовий Інститут Здоров'я за те, що неекономічно використовує фонди, призначені на дослідні цілі в справі здоров'я. Голова цієї Комісії конгресмен Л.Г. Фавнтейт, демократ із Північної Каролайни, заявив, публікуючи звіт про фонди призначені на досліди, що не можна витрачати федеральні фонди на неконче потрібні досліди тоді, коли федеральний бюджет має мати найбільший в історії дефіцит, і коли треба великих фондів на війну у В'єтнамі. Уряд витрачає дві треті всіх фондів, які видається на цю ціль в цій країні. В 1966 році Уряд видав був на цю ціль 1,4 більйона долярів.

ЄЗУЇТИ в Ню Йорку та інші католицькі вчені разом із протестантами вшановують 450-річчя Реформації, яку започаткував був Мартин Лютер. Фордгемський університет в Ню Йорку, який є єзуїтською науковою установою та протестантська Юніон Теологічна Семінарія влаштували доповіді на тему „правдивого Лютера". Домініканський філософ із Торонта о. Томас МекДонав сказав про ці доповіді таке: „католицькі науковці починають признавати те, що є позитивним у Лютера, а протестантські науковці починають пізнавати те, що є скрайнє й неґативне в нього". Президент Юніон Семінарії о. Джан Беннетт ствердив, що „подібна дискусія була б неможлива кілька років тому".

У СВІТІ

ПАПА ПАВЛО VI Є ДАЛІ ХВОРИЙ і його операція на простату відбудеться найдалі в першому тижні листопада. Папа не хотів швидше піддатись операції з уваги на Синод єпископів, який почався 29 вересня ц. р. і продовжується; 26-28 цього місяця прийматиме Царгородського Патріярха Атанаґораса І. Назверх не пізнати, що Папа хворий, але він гарячкує та погіршує свій стан, не слухаючись лікарів.

ВІЙСЬКОВИЙ МІНІСТЕР ПІВНІЧНОГО В'ЄТНАМУ ГЕНЕРАЛ ВО НГУЄН ДЖІЯП ЗАЯВИВ В ІНТЕРВ'Ю з представником московської „Красної Звезди", що Північний В'єтнам не піде на ніякий компроміс у справах Південного В'єтнаму та буде боротися разом із південно-в'єтнамськими комуністами — в'єтконґом — „до остаточної перемоги" без уваги на втрати, що їх комуністи зазнають від американських збройних сил.

ЯПОНСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЕЙСАКУ САТО ВІДВІДАВ СТОЛИЦЮ ПІВДЕННОГО В'ЄТНАМУ САЙҐОН, але перебував там тільки 4 години, бо дістав вістку про смерть кол. японського прем'єра Шіґеру Йошіди, тому передчасно відлетів до Токіо. Все ж, він мав довгі розмови окремо з новообраним президентом Південного В'єтнаму Нгуєном Ван Тіє (його інавґурація відбудеться під кінець цього місяця) і прем'єром, обраним на віце - президента, Нгуєном Као Кі. Ейсаку Сато прославляв витривалість південно - в'єтнамських лідерів в обороні волі народу, але виминав будь-яких оскаржень проти Північного В'єтнаму та його протекторів.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ВИМАГАЄ РЕФОРМИ СЛУЖБОВИЦЬКОГО АПАРАТУ ОН. Тепер ОН має 36 вищих урядовців, в тому числі і 14 заступників генерального секретаря. У Тант хоче скоротити їх число до 11 та ввести нову каотегорію, поруч із заступниками секретаря — також його „асистентів". Загалом в Об'єднаних Націях є 7.383 особи на постійній платні, разом на суму 72,100.000 дол. Це стосується однаково службового персоналу в Ню Йорку, як і в Женеві.

ЄГИПЕТ ЗАТОПИВ ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ НИЩИЛЬНИК „ЕЛЯТ" містоти 2.500 тонн, довжини 362 стопи. Сталось це в минулу суботу 20 жовтня ц. р. на північ від Порт Саїду. Ізраїльці твердять, що той корабель знаходився поза територіяльними водами Єгипту, — але єгипетське повідомлення твердить, навпаки, що „Елят" порушив територіяльні води і затоплено його торпедами в короткій битві з ним. На тому кораблі були 202 члени залоги: 159 врятовано 15 згинули, доля 22-ох ще не відома. Корабель затоплено 4-ма ракетами совєтського виробу з віддалі 13½ милі.

Д-Р ЮДЖИН КАРЗОН БЛЕЙК, ГОЛОВА СВІТОВОЇ РАДИ ЦЕРКОВ (ПРОТЕСТАНТСЬКИХ І ПРАВОСЛАВНИХ) ВИСТУПИВ ІЗ ЛЕКЦІЄЮ на терені Понтифікального Грегоріянського університету в Римі, заснованого Ватиканом в 1552 році, ото ж в часі найвищої протестантської хвилі в Европі. Ректор того університету, французький єзуїт Ерве Саррієр, заявив у вступі до лекції Блейка, що це перший випадок в історії того католицького університету, заснованого задля академічної боротьби проти протестантизму, що лідер Протестантських Церков виступає, як гість того університету: це, мовляв, наявний доказ доброї волі обох сторін, що змагають до єдности християнізму.

МІНІСТЕР ІНФОРМАЦІЇ ІРАКУ Д-Р МАЛІК ДОГАН АЛЬ ГАССАН ЗАПОВІВ ПРИВЕРНЕННЯ БЕЗПОСЕРЕДНЬОГО ЕКСПОРТУ іракської нафти до ЗДА, Британії і Західньої Німеччини — в найближчих тижнях - місяцях. Експорт нафти з джерел в Іраку мусить іти через територію Сирії, найбільш ворожої супроти Ізраїлю і Заходу з усіх арабських держав.

В столиці і в цілій країні відбулися демонстрації проти війни і протидемонстрації

Водночас із бурхливими демонстраціями проти війни у В'єтнамі відбулося у Вашинґтоні пікетування Білого Дому. Жінки з Рівергеду, Лонґ Айленд, Н. И., ходили з прив'язаними на мотузочках качками, протестуючи проти атомового збросння. На деяких транспарентах був напис, що лонґайлендські качки добрі печені, але не радіоактивні.

Ню Йорк. — В суботу і в неділю 21 і 22-го жовтня у Вашинґтоні відбулася демонстрація проти війни у В'єтнамі, яку влаштовував Мобілізаційний Комітет в справі закінчення війни. В цій демонстрації, яка складалася з віча перед пам'ятником Лінкольна і з маршу до Пентаґону, взяли участь коло 50,000 осіб, як оцінює поліція. Провідник демонстрантів Дейвід Деллінґер хвалиться, що було 150,000 учасників. Демонстранти старалися дістатися до Пентаґону, але сторожа й військо до цього не допустили. В суботу і в неділю число заарештованих дійшло до 443-ох. Між ними був провідник демонстрації Деллінґер, повістяр Норман Мейлер, асистент єпископального капеляна Єйльського університету о. Джан Бойлс і пані Даґмор Вільсон, голова жіночої організації, яка змагає до миру у В'єтнамі. Демонстранти кидали яйцями і пляшками на військо та палили військові книжечки. — Проти цих противоєнних демонстрацій у столиці відбувалися там і в численних містах цілої країни протидемонстрації, якими керував Національний Комітет Відповідального Патріотизму під проводом виконного директра Чарлза В. Вайлі. Протидемонстранти влаштовували походи та віча. Комітет закликав патріотичних автоводіїв світити світло вдень в автах та мотоциклях в суботу, а патріотичних громадян не гасити світла вночі з п'ятниці на суботу, чим вони мали виявити підтримку американським воякам, які боряться у В'єтнамі. В Ню Йорку число протидемонстрантів становило коло 100 тисяч осіб, які маршували вулицями для підтримки американських військ у В'єтнамі. Ще більше число стояло на хідниках та оплескувало протидемонстрантів. В одному вічі в Ню Йорку взяв участь і республіканець-посадник Дж. Ліндсей, який заявив, що хоч і не погоджується з політикою президента Джансона, то шанує американських героїв які проливають кров у В'єтнамі.

Семитижневий страйк у Форда закінчився підписанням нового контракту

Дітройт. — В неділю 22-го жовтня ц.р. представники Спілки Об'єднані Автомобільні Робітники договорилися з представниками автомобільної компанії Форда щодо нового контракту. Страйк у всіх фабриках Форда почався був 6 вересня ц.р. і тривав майже шість тижнів. Брало участь у страйку 160 000 робітників і внаслідок їх відсутности компанія Форда не змогла випродукувати 412 тисяч нових особових і вантажних авт. Підписано договорення в справі нового контракту в неділю о год. 4:45 ранку і він ще має бути ратифікований усіма відділами спілки протягом вівтірка й середи цього тижня. Відновити повну продукцію авт зможе компанія аж після якого місяця. В переговорах щодо нового контракту репрезентував спілку автомобільних робітників Волтер П. Рутер і компанію Форда Мелколм Л. Деніс. Згідно з контрактом пересічна заробітня платня разом з бенефітами становитиме 4.68 доляра. В ній передбачена 20-центова підвишка годинної заробітної платні в першому році тривання контракту і 3-процентова підвишка в дальших двох роках. Включені в підвишку також кошти прожитку у висоті 3 центів за годину в другому і третьому роках тривання контракту, як також збільшені пенсії для тих, що вже пішли чи підуть у відставку. Будуть оплачувані додаткові святкові дні. Устійнена також справа платні звільнених з роботи.

„Тризуб" здобув перемогу над „Флаєрс"

„Тризуб", Філядельфія переміг минулої неділі, 22-го жовтня, дружину „Флаєрс" з Балтимору з рахунком 2:0 у мистецьких змаганнях Американської Футбольної Ліґи. Ворота для „Тризуба" стрілили: Пасаче на 62-ій хвилині і Полета на 65-ій хвилині зустрічі. В дружині „Флаєрс" грали чотири змагуни професійного клюбу „Бейс" з Балтимору. Після цієї перемоги „Тризуб" дальше держить перше місце в табелі Першої Дивізії АФЛіґи з точками 12:2 і відношенням воріт 21:5.

УСК Ню Йорк закінчив минулонедільні мистецькі змагання „Великої Десятки" Німецько - Американського Союзу із дружиною „Джуліяна" нерішеною 1:1. Ведення в цій зустрічі здобули суперники УСК-у на 55ій хв., а вирівняння для УСК-у стрілив з карного Мек Кулі п'ять хвилин пізніше.

„Чорноморська Січ", Ньюарк потерпіла поразку 1:4 у мистецьких змаганнях Першої Дивізії АФЛіґи із дружиною „Тайгерс", які відбулися минулої неділі у Бостоні.

Британія і Єгипет відновлюють повні дипломатичні взаємини

Лондон. — Сер Гаролд Вілі, який був останнім британським амбасадором в Каїро, поки Об'єднана Арабська Республіка (Єгипет) не зірвала з Британією дипломатичних взаємин, невдоволена з ніби-то надто лагідного відношення Британії супроти біло - расистської Родезії, перевів в минулому тижні в Єгипті довгі наради з президентом Гамалем Абделем Нассером і його найближчими співробітниками та вернувся для звітування до Лондону. Він заявив, що Єгипет і Британія рішили відновити дипломатичні взаємини й обмінятись амбасадорами, але не подав терміну, коли це станеться. В нарадах в Каїро була мова про відкриття Єгиптом плавби по Суезькому каналі, яка припинилась з початком червня ц. р, у зв'язку з ізраїльсько - арабською війною. Нассер мав заявити, що відновлення корабельного руху по Суезькому каналі залежить від ширшого домовлення з Ізраїлем, який окупував цілий Синайський півострів, ото ж панує над східнім узбережжям Суезького каналу. Єгипет буцім-то радий би поправити теж взаємини з ЗДА, що їх зірвав під час тієї війни проти Ізраїлю, закинувши тоді Америці і Британії, що вони активно допомогли своїм летунством Ізраїлеві. Той закид Нассер уже відкликав.

У Південному В'єтнамі обрано нижчу палату парляменту

Сайґон. — В неділю 22-го жовтня ц. р. обрано 137 членів нижчої палати парляменту і завершено цим процес встановлення виборного республіканськo-демократичного устрою у тій країні. 11 вересня мин. року обрано Конституційну асамблею, яка виготовила конституцію. 3 вересня ц. р. обрано президента, віце-президента і Сенат. У минулих недільних виборах фреквенція голосуючих була трохи менша, як у президентських і сенатських виборах, але все ж була велика: голосували 73% з-посеред 5 853 251 зареєстрованого виборця. Ще нема обрахунку в усіх виборчих округах, але з наспілих відомостей виходить, що в нижчій палаті парляменту поважний голос матимуть однаково цивільні посли, критично наставлені супроти теперішнього військового режиму, як також буддисти з войовничої групи Тіч Трі Кванга. 31 жовтня ц. р. обраний 3 вересня на президента Нгуєн Ван Тіє буде інавґурований, а в 10 пізніше проголосить склад свого першого парляментарного уряду. За дотеперішніми вістками — прем'єром того уряду буде цивільна особа. Північно-в'єтнамська преса, яка ввесь час ставилась вороже до південно-в'єтнамських виборів і пропаґувала їхній бойкот, охрестила відразу недільні вибори, як „останню дію фарси", що її ніби вирежисурували „американські імперіялісти".

СССР будує вперше літаконосці

Норфолк, Вірджінія. — Совєтський Союз приступив до будування великих літаконосців, що означає зворот в його морсько - збросневій політиці — виявив віце-адмірал Вільям Елліс, шеф штабу найвищого аліянтського командування на Атлантику з головною кватирою в Норфолку. Командант американської фльоти на Атлантику, адмірал Ефраїм Голмс, потвердив його заяву, при чому виявив, що Совєти пересунули на Середземне море великі висадні кораблі, яких раніше також не мали. Совєтський Союз почав раптово розбудовувати свою морську фльоту від кінця останньої світової війни і дотепер збудував більше, як 200 нищильників, 25 кружляків та коло 400 підводних човнів, маючи також підводну атомову фльоту. Совєти ставились давніше байдуже до літаконосців, не маючи закордонних морських баз та не маючи міжнародних зобов'язань супроти заморських далеких країн. Тепер це змінилося і Совєти рішили, видно, добавити до своєї морської воєнної фльоти також літаконосці, які є найбільшими сучасними морськими одиницями, будучи плаваючими летовищами.

УКРАЇНЦІ СТВОРИЛИ СВОЮ ГРУПУ В ДЕМОКРАТИЧНІЙ ПАРТІЇ НЮ ДЖЕРЗІ, ВІДБУЛИ ЗУСТРІЧ

Елизабет, Н. Дж. — У підготові до першого Світового Конґресу Вільних Українців та зайняті багатьома своїми внутрішніми проблемами, українці Америки досі не виявили надто багато уваги справі, що вже в наступному 1968-му році мають відбутися вибори Президента ЗДА та що це дає добру нагоду здобути собі і своїй справі відповідну увагу серед найширшого загалу американського громадянства і, зокрема, серед його провідних діячів. Не переочили цієї справи українські демократи Ню Джерзі, зокрема від часу, як громадянином цього стейту став недавно головний предсідник УНСоюзу і екзекутивний віце-президент УККА та один із найбільших активних діячів у Демократичній Партії, Йосип Лисогір. Завдяки його стараннім оживлено давні та створено нові Українські Демократичні Клюби, що тепер об'єдналися в Українських Демократів Ню Джерзі на стейтовій базі. Ця нова політична група відбула тут минулої суботи, 21-го жовтня, свою першу річну зустріч-вечеру, в якій взяли участь репрезентанти американсько-українських демократів Елизабету, Нюарку, Ірвінґтону, Кліфтону, Перт Амбою, Джерзі Сити, Байону, Пассейку та ряду інших місцевостей. З якою увагою американці відносяться до таких зібрань може посвідчити факт, що в цій зустрічі взяли участь — не зважаючи на безліч подібних імпрез в тому ж самому часі — сенатор Геррісон Вілліямс та конґресмен Кернеліюс Ґаллеґер. Обидва вони, зокрема конґресмен Ґаллаґер, виголосили промови, виявляючи велике значення української проблематики та зокрема згадуючи про 50-річчя Великої Української Національної Революції і 25-річчя УПА. Зустріч започаткував молитвою всч. о. Йосиф Федорик, український Католицький парох Елизабету, гостей привітав голова зустрічі Іван Левчик, а майстром церемонії був творець і голова стейтової організації Українських Демократів Йосип Лисогір. Групу вітали посадники або репрезентанти згаданих міст, демократичні лідери довколишніх повітів, а від українських демократів нюйоркського стейту привітання та побажання склав їх голова Володимир Бакад. Джеймс Кіннелі, лідер Демократичної Партії повіту Юніон, промовляючи згадав, що хоч п. Лисогір тільки

(Закінчення на стор. 4-ій)

СКВУ, КОНСОЛІДАЦІЯ, ПРАЦЯ НА МІСЦЯХ ТА ПЛЯНИ НА МАЙБУТНЄ БУЛИ ПРЕДМЕТОМ НАРАД І РІШЕНЬ ЕКЗЕКУТИВИ І КООРДИНАЦІЙНОЇ РАДИ УККА

Ню Йорк. — Справи Світового Конґресу Вільних Українців, завершення консолідаційних заходів, огляд дотеперішньої діяльности, праця на місцях в поодиноких громадах та пляни на майбутнє були предметом нарад Екзекутиви і Координаційної Ради Українського Конґресового Комітету Америки, що відбулися тут минулої п'ятниці і суботи, 20 і 21-го жовтня.

Екзекутива апробувала консолідаційне домовлення

Наради Екзекутиви УККА відбулися в п'ятницю, 20-го жовтня ввечері в приміщенні Наукового Т-ва ім. Шевченка. Наради відкрив і ними проводив екзекутивний заступник президента Йосип Лисогір, а серію звітувань започаткував президент УККА проф. Лев Добрянський, зосередивши цим разом головну увагу на його участі в Світовій Антикомуністичній Конференції, що відбулася в Тайпеї на Формозі від 25 до 30-го вересня з участю репрезентантів 72 націй та 14 міжнародних антикомуністичних організацій, в цьому й Антикомуністичного Бльоку Народів, що його репрезентували його президент п. Ярослав Стецько та його дружина. Проф. Лев Добрянський запропонував, щоб УККА вніс подання про членство в тій Конференції з деякими застереженнями, але кінцеве рішення в цій справі відложено. У своєму звіті заторкнув проф. Лев Добрянський труднощі, що на них натрапляє публікація його книжки „Уразливі росіяни", яка мала появитися друком перед 7-им листопадом, в якому большевики відзначатимуть 50-річчя своєї контрреволюції.

Вислухавши ще звітів комісій для полагодження конфлікту у Відділі УККА у Філядельфії, консолідаційної, публікаційної, організаційної для СКВУ та фінансового звідомлення, Екзекутива винесла м. і. рішила:

— Прийняти до відома позитивне наладнання конфлікту у Відділі УККА у Філядельфії, висловлюючи впевненість, що цей Відділ і в майбутньому затримає своє передове місце в системі УККА як у праці так і в збірці Народного Фонду;

—Прийняти до відома та потвердити опублікований вже спільний комунікат Консолідаційної Комісії і Комітету Громадської Єдности із спільних нарад 14 вересня ц. р., себто погодитись на те, щоб у склад Екзекутиви УККА прийняти ще трьох членів опозиції, які будуть представниками організацій, що є членами УККА. Після потвердження повною Екзекутивою цього домовлення, воно стає правосильне, бо вже раніше, на своїй Крайовій Конференції 16-го вересня, його прийняв за базу порозуміння Комітет Громадської єдности.

— Обрано чотирьох членів Екзекутиви УККА: Й. Лисогора, Ігната Білинського д-ра Матвія Стахова і д-ра Богдана Гнатюка на кандидатів до Секретаріяту Світового Конґресу Вільних Українців.

— Прийнято до відома всі звіти та одобрено дотеперішню працю.

Перші наради Координаційної Ради

Координаційна Рада УККА була створена на підставі прийнятих на останньому Конґресі змін і доповнень до статуту, замість колишньої Ширшої Ради. Згідно з цими змінами і доповненнями, УККА складається тепер з Екзекутиви, Політичної Ра-

(Закінчення на стор. 4-ій)

У НЮ ЙОРКУ УРОЧИСТО ВІДЗНАЧИЛИ 25-ТУ РІЧНИЦЮ УПА

Ню Йорк. — У залях готелю „Комодор" у суботу 21 жовтня, а наступного дня в залі „Фешен Інституту" українська громадськість взяла масову участь у відзначуваннях Срібного Ювілею Української Повстанської Армії. Святкування припали якраз на суботу й неділю, коли сотні тисяч американців узяли участь у демонстраціях для вияву підтримки американських військ у антикомуністичній боротьбі у В'єтнамі, вивішуючи прапори та світячи вогні в автах, а тисячі громадян виявляли своє невдоволення з війни у В'єтнамі демонстраціями у Вашинґтоні та кількох інших містах. Саме в ці дні українці Ню Йорку й околиць, разом із американськими та різнонаціональними друзями відзначили тих, які загинули в боротьбі УПА проти фашистівської і комуністично-московської диктатур, дали моральну підтримку тим, які караються, але не каються по московських засланнях, та гідно вшанували 110 вояків і старшин УПА, які прибули на Святочний Апель, о 3-ій год. дня., де від імени Капітули Золотого Хреста їх було удекоровано Золотим Хрестом УПА, в тому трьох жінок. Вояки і старшини УПА приймали Золотий Хрест УПА з рук колишнього Голови Тимчасового Правління, тепер голови ЦК АБН і віцепрезидента Европейської Ради Свободи Ярослава Стецька, який потім, в асисті старшин УПА, роздав Золотий Хрест заслуги батькам, матерям і родичам загинулих у боях та на заслан-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Ред. В. Левицький переобраний на голову СУЖК

Торонто. — В четвер, 19 жовтня ц.р. тут в залі Інституту св. Володимира відбулися річні Загальні Збори Спілки Українських Журналістів Канади, в результаті яких ред. Василь Софронів-Левицький був переобраний на голову цієї Спілки. У зборах взяли участь 27 членів Спілки. Крім цього, 12 членів Спілки передали на письмі свої уповноваження приявним на зборах членам, так що постанови зборів голосувалися 39 голосами.

Збори відкрив голова уступаючої Управи ред. Василь Левицький. Головою зборів обрано мґр-а Мар'яна Дзьобу, а секретарем мґр-а Ігоря Шанковського. Із звітів Управи приявні довідалися, що Спілка нараховує тепер 67 членів, в тому 34 т. зв. за статутом дійсних членів і 33 членів-кореспондентів. Членами Спілки є 47 журналістів з Торонта, 10 з Вінніпеґу, 5 з Монтреалу і 5 з інших місцевостей Канади. Діяльність Управи за час від травня 1966 до дня зборів була жвава і успішна, що висловила у своєму звіті Контрольна комісія під головуванням о. ред. Петра Хомина, а також учасники дискусії над звітами.

Критичні завваги з боку однієї частини членів Спіл-

(Закінчення на стор. 3-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY N.J. 07303

За правильний підхід до СКВУ

Кожна дискусія добра, бо з'ясовує не тільки погляди дискутантів, але передусім суть даної справи, про яку дискутується. У дискусії можна теж кореґувати думки, які виринули, так би мовити, через непорозуміння, у добрій вірі, але без знання фактичних даних. Це все стосується теж до голосів, вже оприлюднених на сторінках преси, зокрема „Свободи", у зв'язку із Світовим Конґресом Вільних Українців. Ще більше таких поглядів, які є просто вислідом непорозуміння, можна почути в приватних розмовах на цю тему.

Люди хочуть всілякого: найдалі посунені надія і бажання, що СКВУ покличе до життя якийсь світовий уряд для всіх вільних українців, який порядкуватиме всіма їхніми справами. А щоб такий уряд мав свободу рухів — то, чуємо від декого — на СКВУ треба вирішити справу нашого світового податку. Взагалі, мабуть, більшість наших людей дивляться на СКВУ, як на засіб розв'язування прерізних наболілих внутрішніх українських проблем. Читали ми навіть, що СКВУ повинен стати світовим українським парляментом. А може ще й з парляментарними комісіями і пленарними дебатами над окремими законопроєктами та схвалюванням їх більшістю голосів із відповідними додатками і змінами! Громадяни, стурбовані проблемою Патріярхату, споглядають на СКВУ. Інші сподіваються, що дізнаються від нього про генеральний лік проти впливу чужомовного середовища в країнах нового поселення, особливо на дітей і молодь. Люди, втомлені й пригнічені партійно - політичним розпорошенням та безплідною міжпартійною полемікою, мають претенсії до СКВУ, щоб він змінив цей невтішний стан. Відомо ж, що потрібні з'єднання чи тісна співпраця наших наукових установ, потрібна консолідація нашого комбатантського світу, покращання шкільництва, як чинника національного виховання, і багато - багато інших подібних великих і менших проблем турбують наших громадян. А що наші люди в Америці мають на увазі тільки свою тутешню громаду, а СКВУ відбудеться в Ню Йорку, то забувається, що цей Конґрес призначений не лише для американських українців, а для всієї української вільної громади в широкому світі.

А тим часом СКВУ може тільки забрати голос і визначити загальні напрямні, загальні принципи, що за їх практичне застосування мусять вже подбати окремі вільні українські громади в різних країнах світу. Звичайно, кожна країна має свої умовини, свої закони, свої окремі вимоги і болячки. СКВУ не може перетворитись впродовж трьох днів свого тривання в дискусійну трибуну над усіма тими прерізними справами, — до чого це довело б і навіщо пригодилося?!

Відбуваючись у 50-тиріччя Української Національної Революції, СКВУ мусить в першу чергу заманіфестувати одностайну вірність всього вільного українства принципам IV Універсалу і тверду настанову проти окупаційного московсько - большевицького режиму в Україні. СКВУ мусить підтримати на дусі український нарід на рідних землях, засвідчивши перед цілим світом, що ось існує сильна, численна і в основному об'єднана українська вільна громада, яка думає і діє за категоріями вільної української політично - державної думки. СКВУ може обмежитись тільки ствердженням таких місійних цілей української громади у діяспорі, як плекання української державницької думки, приєднування для української визвольної справи інших народів й держав та творення тривких культурних цінностей.

Водночас — СКВУ це ж тільки перша спроба координувати дії всіх українських вільних громад, це тільки перший почин, перший відважний і великий крок на шляху зорганізованої співдії. У цій першій своїй спробі СКВУ не може займатися деталями, не може розмінюватись на дрібну монету. Він не матиме ані часу ані можливостей розглянути прерізні, хай і преважні справи в подробицях, і тим паче не матиме змоги практично разв'язати їх.

В одному збігаються всі дотеперішні голоси в справі СКВУ — доцільні й помилкові, правильні й неправильні: всі вони стверджують потребу і конечність відбути СКВУ, всі вони, хоч кожний на свій лад, прив'язують до нього велике значення. Треба виправдати тих, які сподіваються від нього забагато і раді би приділити йому більшу ролю, аніж він її всилі відіграти: замало було до цього часу освідомно - інформаційної служби про підготову СКВУ. Але й те, що проголошено, сколихнуло українською вільною громадою. Всі познаки свідчать про те, що СКВУ відбудеться величнo, достойно, однаково щодо числа своїх учасників, як і характеру та змісту. Треба й надалі дискутувати, маючи на оці власне той широкий характер і ті найвищі цілі СКВУ.

Т. Залеський

ЗАНЕДБАНА СПРАВА

Роздумуючи над причинами асиміляційних проявів нашої молоді, а то й старших осіб, ми чи недобачаємо, чи легковажимо один із найважливіших моментів у психіці людей, передусім молоді, а саме: не голослівні зауваження вони сприймають від оточення, а те, що вражає їх почуття, зокрема зір і слух. Чим сильніше торкаються якісь речі чи дії почуттів, тим глибше закріплюються вони у пам'яті особливо дітей і роблять їх більш оборонними проти чужих впливів.

На жаль, ми легковажимо це питання і зверхніх впливів на дитину майже не беремо до уваги. А дитина, вийшовши з батьківського дому, де зберігають українську мову, чує на вулиці, в школі, в крамниці, на пошті, а буває і в церкві, тільки англійську мову.

Тож нічого дивного нема в тому, що дитина втрачає серед чужого моря сміливість уживати української мови. Вона не зустрічає ніякої піддержки в оточенні в питанні рідної мови, не чує українського слова і, стосуючись до загалу, уживає англійської мови. Та чужаниця довкола дитини обеззброює її, і вона йде за загалом.

Як то було з нами в юних днях, коли ми з села приїхали в місто, де панувала чужа мова?

Пригадую собі перші дні - тижні в місті, куди батьки привезли мене до школи. Чужаниця в людях і мові, брак будь - чого рідного гнітили мене, відбирали самопевність.

Але коли по кількох місяцях у місті появилась коло школи, недалеко костелу та суду, на головній кам'яниці велика вивіска з написом „Народна Торговля", я відчув у собі відвагу говорити по - українському, навіть до поляків. А коли до міста приїхав український театр і з мурів заговорили афіші українською мовою, це так підбадьорило моїх товаришів українців, що один з них посварився з товаришем поляком, переконуючи того, що австрійський цісар є русином (українцем), а не поляком.

Двадцять років тому я опинився у Вінніпеґу. Одного разу, коли я проходив вулицею Дufферт, знаною з того, що на ній майже кожна жидівська крамниця має українську вивіску, мене зацікавив напис великими буквами на одній із кращих кам'яниць, на фронтовій стіні: „Український Голос". А в кутку стіни малими буквами: „Юкрейніен Войс". Оподалік на перехресті вулиці на фронті кам'яниці прочитав я напис „Пошта". Я був тим захоплений і відчув себе наче на Україні.

Чи не почуває себе подібно китаєць чи японець, коли опиниться в котромусь канадійському місті і побачить кам'яницю, стіни якої вкриті китайськими чи японськими ієрогліфами?

На жаль, українських написів на таких наших установах як кредитівки, редакції часописів, лікарські канцелярії, аптеки, поза рідкими виімками, ви не знайдете.

Коли б наші бізнесмени не соромилися чи не боялися українських вивісок, а постаралися про них в гарній формі, і до того ще й про українські прапори, які 22 січня та в Шевченківські дні залопотіли б на вулицях, тоді ми могли б мати ілюзію, що ми на Україні. І нехай би тоді батьки перейшлися з дітьми тими вулицями і представили їм, що ми тут, у Канаді чи Америці, маємо такі самі права, що й англійці, і що наша мова не гірша від англійської.

Чи те все не опам'ятало б дітей, бодай трохи, чи не викликало б гордости в них та пошани до рідної мови? Чи не набрали б вони відваги вживати української мови не тільки вдома, але й у прилюдних місцях, зокрема в школі? У розмові з товаришами українцями?

Ніхто не має права сказати, що це фантазії, бо цього ми не пробували. Не виправдуватися, що влада не дозволяє цього. Треба владі дати вияснення, і вона не буде наполягати на забороні, як це знаю з прикладів. Отже, спробуймо!

Коріння почуття національної меншовартости, цього джерела асиміляції, треба шукати і в браку українських часописів у кіосках та чужих, а навіть українських, крамницях, що змушує наших менше свідомих людей купувати чужу пресу. Та й годі вимагати, щоб робітник, ідучи до дому з праці, по дорозі вступав до українських редакцій чи книгарень по часопис.

Мені доводилося бачити в чужих крамницях у Торонто тільки часопис „Вільне Слово". І тому всі наші часописи не грішать великим тиражем. Виходить, що власники часописів бояться, щоб їхні часописи не пішли в маси, і тому не пускають їх на широкий ринок.

Як же може почувати себе молодь, коли вона, приходячи до крамниці не тільки чужої, але й української, бачить десятки часописів англійською та іншими мовами, а з українських часом одну або й ні одної. Вона мусить почувати себе меншовартісною, бо її рідна мова, либонь, „не рівня" іншим мовам, як проста, хлопська.

Ідімо далі. Подібне почуття національної меншовартости виносимо з наших національних свят, на яких не раз буває більше промов англійською, ніж українською мовою. Три роки тому на святі Соборности виголошено чи відчитано сім промов, між ними аж п'ять по - англійськи. Коли я запитав одного юнака, що йому найбільше сподобалося на святі, він сказав: „англіки".

Отже, люди йдуть на свято Соборности, щоб довідатися, що англійська мова достойніша за українську.

Як у таких обставинах молодь може гордитися рідною мовою або бодай її шанувати?!

Півсторіччя національної революції, існування української держави, довголітні змагання за право нації... А що зискало на тому почуття національної гідности?

Пригадаймо собі, яку то боротьбу зводила на рідних землях наша молодь за права української мови: за квитки, за написи, за вживання її в урядах і т. д. І дещо виборола.

Тут, у Канаді, ми також здобуваємо собі права, наприклад, у шкільництві. В повсякденному житті ніхто в Канаді і Америці з української мови не глузує, як то бувало на Батьківщині, ніхто не забороняє нею послуговуватися. А проте, нам важко виплекати в собі пошану до своєї мови.

Жадаємо прав від англійців, але себе самих не всилі змусити дорожити рідною мовою, боїмося її вживати, щоб часом не поглянув на нас хтось неприхильним оком.

Тому здійснюймо наведені вище поради як запоруки проти нашої хвороби — почуття національної меншовартости! Випростуймо свій хребет, що зігнувся під достатками та розкошами!

Совєтський суперпатріот

У першому періоді праці над Асуанською греблею в Єгипті з СССР довозили туди техніків літаками. Один з літаків, повертаючись до Москви, розбився. В ньому загинув технік Борис Коваленко.

У „Молоді України" з 23 вересня надруковано про Б. Коваленка великий нарис. У нарисі докладно описано катастрофу совєтського літака, без згадки про кількість убитих, хоча загинули всі пасажири:

„17 серпня Борис вилетів з Каїру на Москву. І раптом екіпаж повітряного лайнера сполошився. Відмовив один з чотирьох моторів. В етер полетів сиґнал тривоги. З найближчого аеропорту запропонували приземлюватись. З десятикілометрової висоти літак став різко знижуватись. Третє коло. Зненацька пролунали вибухи. Відвалився один, потім другий мотор. Обшивку охопило полум'я. Лайнер став падати каменем. В паніці заметушились пасажири. Мужньо тримався лише один з них — Борис Коваленко. Рвучко підвівшись з крісла, він кинувся крізь натовп до радіорубки. Радист востаннє сказав у мікрофон: „Терпимо аварію, терпимо аварію... Дозвольте передати на землю останні слова пасажирів. Дозвольте..." — Його голос змінив інший спокійний, трохи хрипкуватий голов Бориса Коваленка: „Товариші, прощайте! Бережіть Радянську владу!"..

Така ця історія про совєтського суперпатріота, що її придумали в редакції „Молоді України" з нагоди „50-річчя Жовтня"...

ПРОМОВА ПРО УКРАЇНУ — ДЛЯ АМЕРИКАНЦІВ

Ґудридж, Мінн. — Дня 19 вересня на зборах льокального Клюбу Левів (Lions Clubs) промовляв п. Ф. Луців, учитель місцевої американської школи. Він промовляв на тему: „Змагання українців до незалежности", викликавши велике зацікавлення слухачів, з яких більшість ніколи не чули про українців, або наші політичні змагання.

ПОЛЯКИ ТАКОЖ МАЮТЬ ПРОБЛЕМУ

Польська преса в Америці б'є на тривогу в обороні мови в церкві і школі. Наводжу в перекладі статтю з польської преси п. Я. Камінського про те, як католицькі єпископати інтернаціоналізують парафії. Він пише:

„Справа елімінації етнічних парафій і заступлення їх парафіями географічними є в деяких стейтах Америки дуже живою і зганяє сон з очей батьків і широкого кола Польонії, бо це проблема тим більше важлива, що якраз в Римі зібрався Синод єпископів, який напевно винесе рішення в справі петиції американського Єпископату, щоб чужомовні парафії були остаточно виеліміновані..."

Управа Мишиґенської округи Конґресу Американської Польонії опублікувала лист такого змісту:

„В З'єднаних Державах Америки є понад 800 польських парафій, але католицькі єпископи висилають студентів не до польської духовної семінарії в Орчард Лейк, Мишиґен, а до інших, американських... Також не дали позитивного висліду наші зусилля відновити навчання польської мови, культури і традиції, як реґулярного викладового предмету в наших парафіяльних школах... Інші етнічні групи в тому напрямі також не мали успіху...

„Отже ясно, що католицькі єпископи повільно затискають петлю смерти навколо польонійних парафій і парафіяльних шкіл... І то так грізно, що без драстичних заходів рятунку їхні дні почислені...

„Коли хочемо, щоб наступила поправа, коли хочемо врятувати нашу польськість у парафіях і в школах, збудованих за вдовин гріш старої Польонії, треба негайно об'єднаної і сильної акції всієї Польонії.

„Тут вільна Америка! Нам вільно і треба негайно рятуватися!

„Говорячи про національні етнічні парафії і інші інституції, трудно не обговорити і справу польської мови, яку також не тільки зневажається, але й елімінується...

„Дивно, що справа елімінації польської мови в наших парафіях і школах, це — справа ненависти і нетерпимости американського єпископату до людей, які вживають іншої, а не англійської мови, хоч ми не живемо в Англії... Але, на диво, і там вживають мови ірляндської, валійської і шкотської..."

Подібно пише ксьондз Я. Доманський у газеті „Наруд Польскі":

„Воскресімо завмираючу тут польську мову! Впровадьмо її наново до наших парафіяльних шкіл і інституцій! Знаючи одну тільки англійську мову, наші діти є неначе ті малі бджілки без крилечок, що не можуть збирати меду з квіту польської мови, польської культури і нашої прекрасної тардиції".

Коментарі, думаю, зайві.

Н. Рибак

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: Д-р Михайло Данилюк

„МЕДІКЕР"

Частина перша

Численні запити наших читачів, зокрема старших віком, що вже на пенсії, підсунули думку вияснити ряд справ, зв'язаних із т. зв. „Медікером", себто американським законом, який забезпечує допомогу в лікуванні пенсіонерам. Ми вже готуємо спеціяльну брошуру на цю тему українською мовою, яку видамо заходами „Свободи", як громадську послугу нашим читачам, а тепер у цій рубриці вияснимо кілька основних питань.

Закон про медичну допомогу пенсіонерам, який вийшов минулого року в рямках соціяльного забезпечення, поділяється на дві частини: забезпека лікування в шпиталі і допомога в коштах лікування. Першу частину оплачує держава, а другу — пополовині — держава і сам пенсіонер у висоті трьох долярів місячно з кожної сторони. Перша частина приходить автоматично, а друга є добровільною.

Поглянувши на свою картку „Медікер", ви побачите написи: „шпитальне забезпечення", а у випадку, коли записались на лікарське і платите три доляри місячно, напис: „медичне забезпечення". Тих три доляри місячно вам відтягається автоматично від вашого чека соціяльного забезпечення.

В закон „медікер" входять лише ті пенсіонери, які закінчили 65 років життя. Ті, які відійшло на пенсію раніше із-за, наприклад, слабого здоров'я — покищо не включені в цей закон. Конґресові комітети працюють, щоб цю категорію людей також туди включити.

Перша частина „медікер", тобто та, яка забезпечує за хворим лікарню, має чотири форми допомоги: стаціонарне лікування в шпиталі, перебування в одиницях продовженого догляду після шпиталю, домашня опіка після шпиталю і діягностичні послуги лікарні на базі т. зв. зовнішніх пацієнтів, тобто тих, що не лягають у шпиталь, а приходять до нього для аналіз, дослідів і т. д.

Стаціонарне лікування забезпечує за пацієнтом 90 днів перебування в шпиталі протягом „випадку хвороби". Тут справа дещо закручена, бо „випадок хвороби" або, як його звуть американці, „спел ов ілнес", не означає в законі певної хвороби, а відноситься виключно до періоду часу, протягом якого дозволяється використовувати лікарню. Тому кожний „випадок хвороби" починається початком року, і ви маєте право хворіти на які хочете недуги, бути в лікарні більше як один раз, кожного разу на іншу недугу, але з вашої кишені піде тільки 40 долярів за всі перебування, разом узявши. Коли ви були в лікарні раз і заплатили 40 дол. — всі наступні перебування для вас повністю безплатні. Коли ви не використали в лікарні 60 днів, тоді починається період нового „випадку хвороби".

Стаціонарне лікування коштом „медікеру" забезпечується протягом 90 днів, в тому числі 60 днів, за які пацієнт разом платить лиш 40 долярів, і 30 днів, за які платить 10 дол. денно, а решту покриває „медікер". І так ви можете використовувати лікарню при кожному „випадкові хвороби". Вийняток тут становлять тільки психіятричні лікарні, де пацієнт має коштом „медікер" лише 190 днів протягом свого життя.

За час перебування в лікарні „медікер" оплачує: півприватну кімнату (два або більше ліжок), але заплатить і за приватну кімнату, якщо це з огляду на медичну необхідність зарядить лікар; опіку медсестер, за вийнятком приватних; усі допоміжні приладдя, спеціяльні ліжка, крісла; усі ліки, вливання, уколи, включно з кров'ю для трансфузій, за вийнятком перших трьох пляшок; усі діягностичні аналізи, кардіограми, рентґен, ляборaторійні досліди; операційні кімнати і їх уряджения; лікування радіоактивними засобами; опіку всього іншого персоналу, як резидентів, патологів, фізіотерапистів, амбулянсів і т. д.

Перша частина „медікеру" не покриває: лікарських гонорарів, бо для цього треба мати „медичне забезпечення", тобто другу частину „медікеру", приватних медсестер, уряджень особистої вигоди, як телевізійних апаратів, окремих меблів та ліків, які пацієнт бере із собою, залишаючи лікарню.

Після стаціонарного лікування іноді потрібно ще дбайливого догляду в періоді конвалесценції пацієнта. В цьому випадку „медікер" дає можливість йому перебувати в т. зв. одиницях продовженого догляду. Це може бути піклувальний дім („норсінґ гом"), спеціяльно для цього збудовані й обладнані доми, а також призначені для цього окремі частини лікарні. На продовжений догляд у такій одиниці має право пацієнт, якщо він не менше як три дні був на стаціонарному лікуванні в шпиталі. Час перебування в такій одиниці — до 100 днів, з чого 20 днів оплачує „медікер" повністю, а 80 днів покриває по 5 дол. денно пацієнт і решту „медікер". В часі перебування в такій одиниці „медікер" покриває всі інші кошти так, як це робить у лікарні. Пацієнт повинен бути покладеним у таку одиницю не пізніше, як через 14 днів після виписання з лікарні.

Коли ж після продовженого чи короткого лікування в шпиталі, знову не менше як трьох днів, потрібно допомоги вдома, „медікер" покриває кошти візит сестер, фізіотерапистів і т. д., а також оплачує допомогове знаряддя як спеціяльні крісла, ліжка та інші матеріяли, потрібні при лікуванні. Не покриває „медікер" лише ліки та лікарські гонорари. В ін-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Павло Семеник

ХАТА БЕЗ ПОКРІВЛІ

(3)

В українському селі Решитилівці на Полтавщині автор відвідав священика. Священик щиро привітався, хоч давніше не відважився б прийняти чужинця у своїй хаті. Він навіть був такий певний себе, що звернувся до вищої влади, щоб заборонила колгоспові вживати частину церкви на шпихлір.

Найщасливішим членом родини цього священика був його 12-літній синок, який заявив авторові, що хоче бути авіяційним інженером. „Така мета тепер стала можливою," — пише Ґіндус.

У 1941-45 роках духовенство зібрало серед вірних одягу і інших речей для армії на багато тисяч рублів. На танкову колону імени Дмитрія Донського зібрало триста мільйонів старих рублів.

Тоді, чув автор, найбільш патріотичну проповідь виголосив єпископ Ярославля, зворушивши слухачів до сліз. А німці, проти яких московська Церква так завзято виступала, скріплювали її становище: на завойованих територіях наказували відкривати церкви, що їх Москва позакривала.

Улітку 1944 року автор відвідав Кубань. Їхав селами і заходив у церкви, в яких відбувались богослуження. Літом 1958 року, коли знову відвідав Кубань, бачив, що, без уваги на шалену протирелігійну пропаґанду, церкви все ще не були закриті. Все ж, не зважаючи на це „примирення", вірні не врятувалися від нових переслідувань. У 1952 році з наказу партії почали розбирати і висаджувати динамітом старовинні церкви або обертати їх на свинюшники та колгоспні магазини.

У Києві, збудована в 1910 році римо-католицька катедра, зачинена довгі літа, була оточена риштованням. Поет Микола Бажан казав авторові, що це — єдина будівля в Києві, збудована в ґотицькому стилі, і тому її хочуть зберегти, як архітектурну пам'ятку.

Матері приносять своїх немовлят до церкви. Закон вимагає для цього згоди обох батьків, тож матері мають на руках письмову згоду батька та його пашпорт. Влада завзято намагається відтягнути від Церкви молоде покоління.

Автор твердить, що на Україні баптисти мають великий вплив на населення. Багато баптистів є серед робітників Донбасу. Здивувало автора, що дуже багато є їх серед молоді Полтави. На базарі в Краснодарі, на Кубані, він чув, як молода козачка, що продавала дині, говорила до якоїсь дівчини: „Як вийдеш заміж за баптиста, то знатимеш, що він не засмердить тобі хати махоркою, не буде вертатися додому п'яний, не лаятиметься поганими словами і не зачарує його ніяка дівчина".

У 1932 році перед великим голодом автор побував на Україні із кореспондентом „Ню Йорк Гералду" Ралфом Барнсом. Відвідали Київщину та Полтавщину. Коли проходили вулицями села Решетилівки, зустрічні селяни казали їм з острахом: „Зима йде, не будемо мати хліба, помремо".

Зима прийшла, хліба не було. В Україні мільйони людей погинули. Сам Сталін признався Черчіллові, що комунізм введено на Україні коштом 10 мільйонів населення.

Урядово Кремль заперечив будь-який голод, хоч у Москві всі про нього знали. Чужинецьким кореспондентам було заборонено пересилати вістки про голод до своїх аґенцій або виїздити поза Москву чи Ленінґрад. Барнс знехтував забороною і телефонічно повідомив лондонську „Гералд Трібюн" про голодову катастрофу. Наступного ранку покликали його до пресового відділу і загрозили видаленням.

В 1934 році автор був у Полтаві, розмовляв із головою міської ради, і він розповідав про всі страхіття, які приходилось зазнати людям.

Хоч який жахливий був голод на Україні, — пише автор, — нове покоління мало що знає про нього, про ті чорні дні пам'ятають старі люди, але їх щораз менше.

За одно покоління, — пише автор, — український народ пережив дві страшні катастрофи: голод і німецьку окупацію.

Інтеліґентний жид у Москві оповідав авторові: „Одного разу мій 10-літній син вернувся зі школи заплаканий. Діти напали на нього в клясі, ображали його і казали, що він повинен забиратися до Ізраїлю. Найцікавіше з цього всього те, — казав той жид, — що мій хлопець ніколи досі не чув про Ізраїль".

Далі оповідає автор про те, як світ довідався про так звану „Малахівську аферу".

Малахівка — це передмістя Москви з 30.000 населення, з того 10.000 жидів. Ранком 4 жовтня 1959 р., в перший день жидівського Нового Року, хтось підпалив місцеву синаґоґу і хату 80-літнього сторожа жидівського кладовища. Вогонь у синаґозі погасили, одначе сторожева хата, а в ній і його 68-річна дружина згоріли.

Влада не дозволила західнім кореспондентам повідомляти про цю подію, але за кордоном довідалися про неї через американського туриста. Він поїхав до Малахівки таксівкою і після повороту переслав вістку про пожежу у „Ню Йорк Таймс". Привіз він із собою одну з попричеплюваних на стінах жидівських хат антисемітських летючок, підписану: „Комітет бєй жидов".

У Києві автор відвідав поета Миколу Бажана і в розмові заторкнув справу антисемітизму. Бажан був цим заскочений і сказав:

„Як можна говорити, що в Україні є антисемітизм. Наш найславніший математик — жид, найславніший фізик — жид Бродський, жид Лейпуський — наш визначний авторитет у ділянці атомової енерґії, жид Грубач — провідний історик українського революційного руху. Всі ми читаємо в перекладі на українську мову твори Шолом Алейхема і Переца, відомих жидівських письменників. Зайдіть до нашої консерваторії, то самі побачите, скільки є там професорів і студентів жидів. Вони спеціяльно обдаровані музичним талантом, і ми робимо все, що можемо, щоб допомогти їм розвивати їх таланти. Якби ви прийшли півгодини скоріше, я познайомив би вас із трьома молодими жидами, які відзначаються великими літературними здібностями. Ні, ми не робимо різниць щодо жидів."

„Але ви не маєте жидівських шкіл і жидівських установ" — завважив автор.

„Так, не маємо. Жиди у нас так засимілювалися, що не потребують ніяких окремих установ. Одначе, не забувайте, що це вважається злочином у нашій країні підбу-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО ЛИСТОПАД! ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ!

УЧАСТЬ ЖІНОК У СКВУ

Уже тільки короткий час ділить нас від так важливої події: Світового Конгресу Вільних Українців, у якому українське жіноцтво бере вигатну участь. День 15 листопада буде історичним днем в житті і творчості всього нашого жіноцтва в вільному світі.

В готелі Стетлер - Гілтон, при 33 вул. і 7-мій Авеню, в год. 9-ій рано в рамках СКВУ, розпочнесь жіноча сесія при участі найвизначніших громадських діячок, які прибудуть з Европи, Аргентини, Бразилії, Австралії, Англії, Канади і, очевидно, із ЗДА. Цей з'їзд приготовляє СФУЖО, а господарем з'їзду буде Окружна Рада Відділів СУА в Ню Йорку, на чолі з Оксаною Рак. Ціль з'їзду — перевірка і мобілізація жіночих об'єднаних сил українців у вільному світі. Коли ворог різними способами гнобить самостійну думку і розвиток нашого життя на рідних землях, ми мусимо плекати його в вільному світі. Сесія жіночого з'їзду складаєсь з трьох частин, секційної, пленарної і святочно-мистецької. В першій частині будуть доповіді з різних ділянок, як: організаційної, виховної, культ-освітньої, мистецької, журналістичної і зв'язків. Друга частина буде пленарна, в якій будуть брати участь учасниці і гості. На цій сесії буде три доповіді, що їх виголосять: д-р Ганна Янішевська з Канади на тему: „50 ліття рівноправности", мгр. Валентина Воропай з Европи, „Українська Жінка на рідних Землях", інж. Стефанія Пушкар, „Українська Жінка в Вільному Світі", з ЗДА. На пленарній сесії будуть винесені резолюції, які дадуть напрямні до праці на будуче. Третьою частиною сесії буде святочний бенкет, який буде в тім же готелі, в середу, 15 листопада в год. 7-ій вечера. На цьому бенкеті виступлять наші молоді таланти.

Цей жіночий з'їзд заповідається незвичайно цікаво. Тому заохочуємо і кличемо наше жіноцтво до співучасті. Особливо надіємось, що жіноцтво з Ню Йорку і околиці візьме чисельну участь.

Зголошення на бенкет і сесію 12 дол. треба посилати до Централі С.У.А. на адресу: 4936 Нрт 13 вул. Філядельфія 41, Па.

Марія Демидчук
Пресова Комісія СФУЖО

В АМЕРИЦІ И У СВІТІ

МІСЬКА РАДА У НЮ ЙОРКУ ОБМІРКОВУЄ ЗАКОНОПРОЄКТ про обмеження свободи купна різного роду рушниць. Комітет для міських справ тієї Ради висловився за той законопроєкт. У Ню Йорку обов'язує вже т. зв. Акт Сулліввана, за яким револьвери і пістолі можуть мати тільки власники окремого поліційного дозволу на це.

ДО ЄГИПТУ ПРИБУВ БРИТІЙСЬКИЙ ДИПЛОМАТ ГАРОЛД БІЛІ, який має за мету відбудувати нормальні дипломатичні взаємини Британії і Єгипту, що їх зірвав був Єгипет, а посередничити в ізраїльсько-єгипетському конфлікті. Однак західні обсерватори в Каїро твердять, що президент Нассер не зважиться тепер піти на будьякий компроміс з Ізраїлем з уваги на радикальні настрої в корпусі молодших старшин.

В Північнім Брукліні відбулася інсталяція нового пароха о. Николая Вояковського

Бруклин, Н.Й. — В неділю 22-го жовтня в українській католицькій парохії св. Духа в північному Брукліні відбулася канонічна візитація Кир Йосифа Шмондюка получена з інсталяцією нового пароха о. Николая Вояковського. Це свято для парохіян Церкви св. Духа складалося з двох частин. О год. 10-ій перед полуднем о. парох Вояковський відправив Божественну Літургію, на якій присутній був Преосвященний Кир Йосиф та генеральний вікарій о. Еміліян Монастирський. Після св. Евангелії о. Вояковський привітав Владику та дякував йому за прибуття на інсталяцію. Владика Шмондюк виголосив довшу проповідь, в якій представив парохіянам нового пароха, який вже 43 роки працює у Христовому винограднику в Рідному Краю, в Німеччині, де він був Апостольським Візитатором, та тут в Америці. Владика проповідав про обов'язки пароха та парохіян. Парох має дбати в нинішних зматеріялізованих часах про душі своїх парохіян, щоб вони жили згідно з Христовою наукою та щоб зберігали свою рідну мову й культуру свого народу, який не сміє згубити своє обличчя в чужому морі, що його окружає. Під час Служби Божої співав церковний хор під диригентурою маестра Лева Рейнаровича. О год. 5-ій по полудні в шкільній залі школи при Церкві св. Духа відбувся інсталяційний бенкет, в якому взяли участь коло 250 осіб, і який вшанував своєю присутністю Владика Кир Шмондюк. Бенкет відкрив голова Церковного Комітету п. Іван Падусовський, який попросив на тостмайстра о. Самуїла Квартучі з Гемстеду. Як перший промовляв д-р Мирон Зарицький, який преставив нового пароха о. Н. Вояковського, та який говорив 1 про ті тяжкі обов'язки, що його чекають на новому становищі, де треба вести цілоденну парохіяльну школу, фінанси якої нерожево представляються. В мистецькій програмі виступив Квінтет Бандуристок під проводом п. Павла Данилова з Ню Йорку, який виконав чотири пісні. Учениці Української Католицької Школи та Школи Українознавства Ірина Квасній, Марійка Самокишин, Ірина Шпак і Ольга Гусаківська виконали декламації. Лев Рейнарович відспівав два соля при акомпанієменті п. Т. Левицького. Хор Церкви св. Духа під дир. Л. Рейнаровича відспівав дві пісні. Присутні щиро плескували всі точки мистецької програми. Представники кільканадцятьох церковних і світських організацій та установ вітали нового пароха. З гостей промовляли протоігумен ЧСВВ о. Миколa Когут та головна радна УНСоюзу пані Марія Демидчук. Промовляли і пані Ярослава Зарицька та редактор „Америки" М. В. Дольницький. Вкінці промовив новий парох о. Николай Вояковський, який підкреслив трудноші при вихованні нового покоління та дякував Владиці за довір'я до його особи, обіцяючи працювати по своїм силам на новому становищі. Владика Кир Йосиф в кінцевій промові говорив про значення парохіяльних шкіл, бо в публічних школах немає навчання релігії. Владика закликав зберігати українську мову та культуру, з якої ми можемо бути горді на цій землі, де живуть стільки різних народів. Вихована без релігії молодь віддається наркотикам, вона не має цілі життя, вона шукає смерти. Школа при Церкві св. Духа має важливе завдання — зберігати молодь при своїй вірі та своєму народові і його культурі. Бенкет закінчено молитвою.

● Недалеко міста Нансі у Франції стоїть великий комплекс будинків, ганґари, гаражі, склади, мешкальні доми — пустелю. При вході вивіска сповіщає „Летунська база" — але замазано білою фарбою слова „Американська". Цю базу американці мусили мерщій евакуювати внаслідку вимоги президента де Ґолля. Американці вивезли до Західної Німеччини, де влаштовано нову базу, все, що могло їм придатися, і тепер французи нарікають, що багато речей понищено, але самі вони не запропонували були американському командуванню тієї бази, що Франція хотіла дещо закупити.

„Старший брат" свідчить

З нагоди „Декади російської культури" в УССР, київські газети друкують відгуки російських діячів, що їх майже 1 500 осіб приїхало окультурнювати русифіковану Україну. Один із них, працівник московського кіна, під час здіймання якогось фільму студією ім. О. Довженка, довше побував у 1966 році в УССР. На сторінках „Радянської України" з 12-го жовтня В. Сінаєв згадує: „Я радий з того, що мені цього року довелось кілька місяців прожити в хорошому українському селі під Винницею, познайомитись з його чудовими людьми. Мене глибоко вразили чистота і благородство їх взаємовідносин, висока краса їх праці. Ніколи не забуду простих українських жінок. Збирали вони цукрові буряки під дощем. Важка це робота, не позаздриш"...

СВЯТО СЕРПА І МОЛОТА

Крім офіційних „святкувань" першого травня, жовтня, конституції, днів шахтаря, лісоруба, доменщика та ін., в УССР практикують ще й побічні „свята", до яких належить і назване в наголовку. Що на ньому святкувалось, „Культура і Життя" з 15 жовтня не подає, опублікувавши таку коротку віст. ку: „Ласкаво просимо на свято" — це запрошення красувалося над стадіоном селища Глобине Полтавської області, де відбулось свято Серпа і Молота. В ГАСАН".

Три члени товариства 6 Відділу УНСоюзу борються за свободу

Гастінґс над Гудсоном. — Наш Відділ Українського Народного Союзу має велику честь, бо його три молоді члени, як американські вояки, борються за свободу проти комуністів або готуються до боротьби з ними. Є ними Степан Печіляк, Михайло Кучира та Іван Гірняк.

Степан Печіляк

Степан Печіляк зголосився добровільно до військової служби в липні 1966 р. і, пройшовши вишкіл, виїхав до В'єтнаму у січні 1967 р. Там довелося йому боротися проти комуністичного ворога в найбільш завзятій битві коло Полудневого Данангу, де він 3 березня ц. р. був важко поранений й перевезений до ЗДА, до військового шпиталю на Джамейці, Л.І. і впродовж п'яти місяців перебув кілька важких операцій. 15 вересня ц. р. був звільнений із шпиталю й повернувся до дому своїх батьків, де й видужує остаточно. За своє геройство одержав кілька відзначень. Зі щирого серця бажаємо йому повного повороту до здоров'я та щасливого життя.

Микола Кичура

Микола Кичура, син Мирона Кичури з Гастінґс над Гудсоном, покінчивши середню школу, студіював на Іст Лос Енджелес Каледжі, а після покликання до війська відбув летунський вишкіл у Сан Антоніо, Тексас, звідки, ставши летуном, був призначений на дальший офіцерський вишкільний пост в стейті Масачусетс. Можна сподіватися, що він скоро стане офіцером й принесе честь нашій українській громаді.

Іван Гірняк, третій молодий член нашого Відділу, також служить у американському війську. Про нього напишу іншим разом, як одержу його знимку. Наш Відділ є гордий, що має воякіи серед свого членства. Нехай доля хоронить їх від злої пригоди.

Андрій Вовк
Секретар 6 Відділу УНС.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ В АРГЕНТИНІ — У ЛИСТОПАДІ

Буенос Айрес. — З ініціятиви Централі т-ва „Просвіта" й Українського Видавничого Інституту відбулась тут міжорганізаційна нарада, що й відкрив видавець і ред. Юліян Середяк, культ.-освітній референт „Просвіти". На нараді вирішено влаштувати в українських поселеннях у тій країні Свято Української Книжки з тим, що прибутки з розпродажних книжок у ньому будуть передані, як дар, на побудову пам'ятника Тарасові Шевченкові в Буенос Айресі.

ПОЖЕРТВУВАВ 1 000 ДОЛ. НА ФУНДАЦІЮ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА В КАНАДІ

Дорбен, Манітоба. — Відомий із своєї жертвенности для Інституту Петра Могили, КУК та ін. організацій, старший віком громадянин Павло Осадчук із Дорбена, на Манітобщині, в Канаді, подарував на Культурну Фундацію імени Тараса Шевченка 1 000 долярів. П. Осадчук зробив цей подарунок, довідавшись із „Бюлетеню" КУК про те, що на Шевченківську Фундацію дотепер ще не зібрано і половини запляновані суми.

ФІЛЯТЕЛІСТИЧНА СЕРІЯ ЗНАЧКІВ НА УПІВСЬКУ ТЕМАТИКУ

Заходами керівника Відділу Філятелії ГУ Товариства кол. вояків УПА, д-ра Б. Гука-Скали, вийшла перша серія поштових марок-наліпок з тематикою про УПА, з нагоди 25-річчя створення армії. Серія складається з 6-ти поштових значків і коштує 50 центів, аркуш — з 18 значків, зубкованих і не зубкованих. Проєкти значків безкоштовно виготовили мистці: Вол. Ласовський, М. Бурачек, М. Анастазієвський, Б. Божемський, Я. Винар. На них зображено Тризуб, з написом „Слава українській зброї", портрет ген-хор. Т. Чупринки, УПА і Український Червоний Хрест, Церква і УПА та ін.

700 ОСІБ НА БЕНКЕТІ УПА У ТОРОНТІ

Торонто. — „Увечорі 14-го жовтня в готелі „Роял Йорк" відбувся бенкет на відзначення Срібного Ювілею УПА, заходами Організації Визвольного Фронту. На бенкеті, вступ на який коштував 25 дол., до зібраних 700 гостей промовляли бельгієць-упівець Альберт Газенбрукс і проф. Лев Шанковський. Із словом привіту виступали: Впр. Кир Ізидор, Ярослав Стецько, Д. Ярема. Увесь прибуток з бенкету переданий на видання двох праць про УПА: проф. Л. Шанковського „УПА — історія та інтерпретація" українською мовою та „Історія УПА" Ю. Тис - Крохмалюка, англійською мовою, в переладі д-ра Вол. Душника. Церемоніймайстром на бенкеті був мгр. Теодосій Буйняк.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПРО СВЯТО-ПОКРОВСЬКИЙ ВЕЧІР В НЮ ЙОРКУ

В інформаційній новинці про „Свято-Покровський Вечір у Ню Йорку", що появилась в ч. 190 з 18 жовтня ц.р., сказано, що ген. А. Валійський виголосив промову „про УПА". Це не зовсім відповідає правді, бо хоч ген. Валійський говорив у своїй промові також про Українську Повстанську Армію, проте загалом його промова стосувалася 50-річчя відродження українських збройних сил. Прошу помістити це спростування — на просьбу генерала А. Валійського.

Д-р Іван Козак,
голова Громадського Комітету для Свято-Покровського вечора

Ред. В. Левицький...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ки торкалися становища більшости Управи і голови Спілки у справах т. зв. культобміну, „зустрічей" і оголошень у пресі про культобмінні імпрези. Члени Управи і деякі приявні давали на ці завваги свої відповіді. Після дискусії над звітами збори одноголосно схвалили абсолютори уступаючій Управі. Головою нової Управи, на пропозицію Номінаційної комісії, переобрано всіма голосами, при одному стриманому, ред. Василя Левицького. У склад нової Управи обрано так само всіма голосами, при одному стриманому, ред. Василя Солонинку, ред. Михайла Пороньока і ред. Івана Липовецького, а більшістю голосів обрано ред. Петра Волиняка. Ред. Волиняк мусів змагатися у голосуванні із своїм контр-кандидатом ред. Іваном Гладуном, якого переміг 21 голосом проти 13. До Управи ввійшли ще на основі рішень осередків пресі з-поза Торонта: ред. Наталія Когуська з Вінніпеґу і ред. кореспондент Марія Логуш з Монтреалу. До Контрольної комісії Спілки обрано о. ред. Петра Хомина, ред. Івана Вараницю і ред. Омеляна Тарнавського.

Після обрання нової Управи збори обговорили і схвалили справлений статут Спілки.

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

шому ж оплачує медичному персоналі кошти до 100 домашніх візит протягом одного року. Пацієнт не платить нічого.

У випадку затяжних діягностичних аналіз, рентґенів, дослідів і т. д., лікар може вісілати пацієнта до лікарні тільки для цих дослідів, у т. зв. відділі зовнішніх пацієнтів („автпейшент"). Коли ці аналізи робить лікарня, тоді „медікер" першої частини покриває кошти так: пацієнт платить перших 20 дол., решту „медікер" покриває в сумі 80%, а пацієнт 20%.

Це варто мати на увазі, бо коли самі досліди робляться не в лікарні, а в лікарській канцелярії або в окремих кабінетах чи лябораторіях — тоді одержати покриття першою частиною „медікеру" доволі складна справа. У таких випадках треба мати радше другу частину „медікеру", тобто ту, що покриває лікарські кошти.

В цій частині развідки про „медікер" ми порушили тільки „шпитальне забезпечення", не торкаючись лікарських коштів. Друга частина „медікеру", що забезпечує при більших витратах на лікарів та діягностичні процедури по окремих кабінетах, дещо скомплікован і ми до неї повернемось наступного тижня.

ХАТА БЕЗ ПОКРІВЛІ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

рювати проти будь-якої раси або нації. Не скажу, що всі наші люди позбулися старих упереджень. Я дуже поважаю Фолкнера, одного з ваших найбільших письменників. Ми ще не переклали його творів на українську мову, теж я читав їх у польському перекладі. Хоч це великий письменник, він, на мою думку, не позбувся протимуринських упереджень. Хоч може й сам не знає про це. Коли б хтось із наших людей назвав жида „пархатим жидом", він був би покараний згідно з законом".

Коли автор повторив Бажанові слова молодому жидові, учителеві російської мови, він сказав:

„Бажан дуже гарна людина. Ніякий жид не обвинуватив би його у злій волі супроти жидів, але він не робить політики. Це все приходить із Москви".

І все ж, стверджує автор, багато молодих жидів запевняли його, що аж ніяк не бажають будь-куди еміґрувати, бо „Росія" — це їх батьківщина. Вони люблять цю країну, її народ, музику, театр, літературу.

(Кінець)

В ЙОРДАНІ ПЕРЕНЕСЕНО В СТАН СПОЧИНКУ 40 СТАРШИН, відпоручика до генерала включно. Тиждень тому зроблено те саме з чотирма високими старшинами, включно з генералом Мохаммедом Ахмедом Салімом, який був командантом йорданського фронту супроти Ізраїлю. Йорданія наслідує Єгипет, де все ще переводиться чистку старшинського корпусу, якому приписується всю вину за програ у червневій війні проти Ізраїлю.

Ділюся сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в неділю, 8-го жовтня 1967 р. о год. 2:45, по довгій і тяжкій недузі померла у власній хаті в Дітройті

ЛЮДМИЛА САВЧЕНКО-ГРИНЬКІВ

ПАНАХИДА відбулась у вівторок, 10-го жовтня ц. р. о год. 8-ій вечора в похоронному заведенні Градовського та ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА в св. Покровській Катедральній Церкві.

Покійну поховано на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Прошу про молитви.

Муж — ЕПІФАНІЙ

ПРЕДСТАВНИЦТВО ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ в США сповіщає Українське Громадянство, що

дня 28. жовтня ц.р. (субота)

о год. 12-ій дня

на Православному Українському Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

буде відправлено

ПАНАХИДУ

по Св. Пам'яті Президентові Української Народньої Республіки

докторові СТЕПАНОВІ ВИТВИЦЬКОМУ

До участи запрошується усю нашу Громаду.

ПРЕЗИДІЯ ПРЕДСТАВНИЦТВА

СКВУ, консолідація, праця...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ди, Контрольної Комісії і Суду, що їх обирається на повну каденцію ,та Координаційної Ради, в склад якої входять члени Екзекутиви, голови поодиноких Комісій та кожночасні голови Відділів УККА чи, на випадок їхньої перешкоди, їхні заступники. Перші збори цісї Краєвої Координаційної Ради УККА відбулися впродовж дня в суботу, 21-го жовтня, в приміщеннях Українського Інституту Америки. Відкрив їх президент УККА проф. Л. Добрянський, а проводив ними екзекутивний віце-президент Йосип Лисогір. Секретарював, як і на зборах Екзекутиви, ред. І. Білинський. У своїх звітах, получених рівночасно із плянами на майбутнє, проф. Л. Добрянський, Йосип Лисогір, директор канцелярії мгр. Іван Базарко, касир д-р Ярослав Падох, голова Шкільної Ради проф. Едвард Жарський та директор видань УККА д-р Володимир Душник подали загальний огляд і образ праці УККА та його завдання на найближчий рік, зокрема таких найважливіших справ, як недалекий Світовий Конґрес Вільних Українців, протидіяння большевицькій пропаґанді з нагоди 50-річчя большевицької контрреволюції, підготова до найвеличавішого відзначення 50-річчя Четвертого Універсалу, продовжування акції за випуском поштою ЗДА Шевченківської поштової марки, дальше скріплення і поширення відзначування Тижня Поневолених Націй, посилена збірка фондів до Національного Фонду УККА, пожвавлення праці на місцях і, зокрема, старання, щоб усю нашу дітвору охопити навчанням в школах українознавства, заходи для всебільшого включування в громадську працю та провідні становища в ній осіб з молодшої ґенерації, дальше поширювання публікацій УККА, організація харитативної Суспільної Служби в наших громадах. У звітах, як і опісля в живій дискусії, багато уваги віддано проблемі організації координаційних стейтових чи районових осередків УККА. На закінчення нарад схвалено відповідні резолюції, що будуть опубліковані в черговому числі „Свободи".

Екзекутива УККА рішила відзначити 80-річчя проф. д-ра Олександра Грановського, одного із найстарших і найбільш заслужених діячів-піонерів Американської України, наділенням йому Шевченківської Грамоти Волі, яка буде передана йому репрезентантами Екзекутиви УККА проф. д-ром Петром Стерчом і д-р Володимиром Душником в суботу 18 листопада ц. р., під час Світового Конґресу Вільних Українців.

У Ню Йорку урочисто...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

нях Героїв УПА, під час великого бенкету в залі „Комодору", з участю близько 900 осіб, у тому 70 спеціяльно запрошених гостей. Тостмайстром був ред. Ігнат Білинський. З промовами виступали: ген. - хор. Павло Шандрук, від АБН та Европейської Ради Свободи Ярослав Стецько, від Крайового Комітету в Америці для відзначення Річниці УПА Лев Футала - Лагідний, багато оплескувану промову виголосив Президент УККА проф. д-р Лев Добрянський, відзначений найвищою медалею Конґресу полковник американської армії Алмонд Фішер, проф. Ля Саль коледжу у Філядельфії, активний діяч АБН і ПАБНА д-р Юстин Дж. Епп, листа - привітання надіслав бельгієць - упівець інж. Альберт Газенбрукс, який не зміг вчасно прибути з Канади, де виступав на святі УПА. На бенкеті виступали багато осіб, в тому представники Національного Китаю і Південного В'єтнаму — з амбасади і постійного представництва в ОН, представники інших поневолених народів. Страву поблагословив Впр. о. Юрій Височанський, ЧСВВ. В бенкеті взяли участь представники майже всіх українських товариств і організацій, УНСоюз репрезентували заступниця гол. предсідника Марія Душник і гол. секретар д-р Ярослав Падох та гол. радна М. Демидчук, а згодом на бенкет прибув головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір з дружиною. Вся заля оплесками вітала нагороджуваних Золотим Хрестом УПА. У мистецькій частині виступав співак Володимир Луців, з фортепіяновим супроводом п-і Калини Чічки-Андрієнко, а потім у власному супроводі на бандурі. Американський Гимн відіграла п-а Хризанта Зубрицька. Бенкет закінчено співом „Ще не вмерла". Наступного дня в залі „Фешен Інституту" відбулась прапрем'єра п'єси „Недосяжні" Л. Полтави, в присутності 500 глядачів, у виконанні Театру у П'ятницю з Філядельфії, під мистецьким проводом реж. Володимира Шашаровського. В кінці вистави акторам і авторові були вручені квіти.

Українці створили...

(Закінчення зі стор 1-ої)

приблизно рік перебуває в цьому повіті, то він уже є дорадником Демократичної Партії цього повіту в усіх справах, включно з наменуванням кандидатів на виборні пости, розділювання посад і подібне. Під час зустрічі всі з великою пошаною і признанням згадували справжнього українського „Містера Демократа" Ню Джерзі суддю Марсела Ваґнера, якому його становище судді не дозволяє брати участи в політичних зібраннях. Зустріч, у якій українських демократів Ню Джерзі репрезентували люди різного віку, стану і походження, закінчив молитвою всч. о. Микола Харіщак, український православний парох Нюарку. На початку зустрічі відспівано американський і українські національні гимни, а в мистецькій програмі вечора бандуристи проф. Роман Левицький і п. Юркевич відспівали, в супроводі бандур, кілька українських пісень. Між приявними на зустрічі було багато відомих наших громадських діячів.

15 років діяльности „Молодої Просвіти"

Цього року минуло 15 літ від часу, коли інж. сл.п. Володимир Татомир заснував у Філядельфії „Молоду Просвіту", з метою допомагати українському доростові виростати в атмосфері українського слова і рідної культури. Тепер бібліотека „Молодої Просвіти", якою провадить проф. Володимир Мацьків, нараховує 4,000 українських книжок, однак, кількість читачів - дітей, як і батьків, останніми роками значно зменшилась. Бібліотека і далі завжди відчинена кожного вівтірка й п'ятниці від 7-ї г. вечора. „Молода Просвіта" користується приміщенням „Української Громади" на 23 і Бравн вулицях. За 15 рр. діяльности „Молода Просвіта" у Філядельфії виконала велику патріотично - культурну працю: ставила п'єси, влаштовувала концерти, конкурси для дітей дощо. Товариство, крім бібліотеки, розпоряджається великою кількістю театральних костюмів та спортовим інвентарем.

ДОПОВІДІ В УКРАЇНСЬКІМ КАТОЛИЦЬКІМ УНІВЕРСИТЕТІ

(УПБ), Рим. — У літніх місяцях ,від липня аж до вересня включно, послаблюється в Римі науково-дослідна праця, порожніють бібліотеки й архіви, італійські науковці виїжджають у менш гарячі місця Італії чи поза кордон. Натомість у соняшну країну півдня з'їжджаються жителі північних країв, щоб налюбуватися італійським сонцем, а при цім і скористати з римських скарбниць науки й старовини. За цим звичаєвим правилом прибули цього літа до Риму також деякі українські науковці навіть з-поза океану. Користаючи з їх присутности, українська громада, що залишилася літом у Римі просила їх в окремих доповідях поділитися своїм науковим надбанням.

Останніми з цієї черги українських заокеанських професорів були: проф. Яр. Рудницький з Вінніпеґу та проф. Богдан Боцюрків з Едмонтону. Проф. Яр. Рудницький виголосив 22 серпня доповідь в авлі Українського Університету на тему: „Українське мовознавство й етимологічні досліди в Україні й на еміґрації". Найперше з'ясував свою працю над етимологічним словником, яку почав в 1937 р. і виконує її безперервно досьогодні. Від кількох років почав друкувати згаданий словник і видав вже 600 сторінок. Дальше поінформував слухачів про етимологічні словники в інших народів. А найбільше часу присвятив представленню методи праці над підготовою етимологічного словника. Вкінці порушив кілька цікавих питань про вплив різних мов на українську, зокрема італійської на деякі українські говори.

Проф. політичних наук д-р Богдан Боцюрків з Едмонтону, який займається студіями над комуністичною церковною політикою, дав довшу доповідь на актуальну тему: „Проблеми совєтської церковної політики в Україні". Він виголосив її 8 вересня. З'ясував він спершу різні фактори, ідеологічні, національні, прагматичні й суб'єктивні, які зумовляють цю політику. Пізніше виказав партійні й державні органи, що формують церковну політику комуністичної держави. Вкінці дав короткий історичний перегляд змін і причин непослідовного відношення до Церкви совєтського уряду. Цікава актуальна доповідь викликала живу дискусію досить численної публіки.

ЩЕ ОДИН ПАМ'ЯТНИК ЛЕНІНОВІ В УКРАЇНІ

Передруковуємо без правописних змін повідомлення „Радянської України" з 15 жовтня: „Ровно, 14. (РАТАУ). Сьогодні тут в урочистій обстановці відкрито пам'ятник засновнику Комуністичної партії і творцю Радянської держави В. І. Леніну. З цієї нагоди відбувся багатолюдний мітинг".

СПІЛЬНА СТУДЕНТСЬКА ЗАБАВА

Українська Студентська Громада при Ратґерс-університеті, стейтовий університет в Ню Джерзі, разом із Студентською Громадою в Ню Йорку, влаштовують спільну Студентську забаву 28 ц. м. в готелі „5 Евеню" на розі 9-ої вулиці і 5-ої Евеню. Ці дві студентські організації тісніше співпрацюють, а такі їхні товариські вечори дають їм змогу пізнавати одні одних, переводити культурно й весело вечір та — зібрати трохи фондів на цілі їх організацій.

ТАРЗАН, Ч. 5891. Заздрість до білого лікаря.

„Ну, пий! — скомандував мавполюд. Нібоко відсахнувся і заверещав: „Ні!"

„Змусити цю свиню! — заричав Каванда. — Він хотів отруїти мого сина!"

„Це доказує його вину, — сказав Тарзан. — Нібоко так заздрів білому лікареві, що хотів запевнити себе, що операція не вдасться!"